

intestina tendere, alijs uero semper hunc bifurcantibus, ac perpetuo alterum ramorum, nunc tamen ampliorem, nunc angustiore in uentriculum distribuentibus. Interea omnes quotquot sunt autoritatum congerie tantum, non rerum ipsarum inspectione, sese tuetur. Equidem ut semel dicam, quid hic mihi inter secundum contingere soleat, uere affirmare possum, quod in uniuerso corpore neque molestior, neque difficilior mihi grauior sectio sit, quam dum inferior omenti membrana, & caua iecoris regio, organaque contermina nobis sunt aggredienda, maxime uero in homine, aut animali quopiam praepingui. adeo sane ut quemuis artificem, licet industrium, facile hic hallucinari existimem. Atque hoc ideo dico, quod certi nihil, sed id duntaxat quod mihi uidetur asserere statuerim. Nullam igitur uel minimam bilis uesiculae meatus portionem in uentriculum porrigi animaduerti, praeterquam in uno pontificis triremium remige. Hic enim, ut alijs quibusdam organis, & praecipue circa thoracis costas & musculos, ab aliorum hominum fabrica uariabat: ita & meatum hunc in duas dissectum propagines obtinuit, quarum minor gracilior uel uentriculi fundo, quae primum uena dextram inferioris ipsius sedis regionem ambiens, uentriculo committitur, inferebatur. Is quidem calidioris temperamenti fuisse uidebatur: ut autem resciscerem num uomitu bilioso, quem huiusmodi hominibus frequentem Galenus esse testatur, uexari consueuisset, ab eius familiaribus diligentissime quaesui, ecquid eiusmodi in illo obseruassent. Asserebant itaque, se nunquam illi uomentem, aut in maximis etiam procellis nauseabundum uidisse: uerum ut erat robustissimus, ab omnibus cum praedicari affirmabant, quod longissimo spiritu subinde cornu inflaret, omnesque commilitones graui uoce, & uno spiritu recensendis numeris longe superaret. Verum non semper meatus huius de quo in praesentia agimus, portionem in uentriculum deduci, hinc mihi abunde persuado, quod inter dissecandum, hoc a conterminis uasis membranisque liberato, nullum foramen appareat, ex quo ad uentriculum propago eius meatus deducatur. quod sese offerret, si modo uel minima quapiam propago a praecipuo meatu diducta, per incuriam praescinderetur. Nam si uel acu meatum pertundas, ac bilis uesiculam digitis comprimis, bilis ex meatu defluit, quae citius ex propaginis eius (si quam Natura condidisset) orificio promanaret. Ad stipulatur itidem ratio, nam si diligenter expenderis, eum meatum bilem intestinis offerentem non in quamcumque siue uentriculi, siue intestinorum sedem decenter inseri potuisse, sed in qua & meatus ipse tuto implantandus, uentriculoque & intestinis minus incommodaturus biliosum istud recrementum expurgare posset, non debuisset ad uentriculum ne meatum quidem inseri, uel citra sectionem ferebere. Tuto enim ducuntur, quae neque procul, neque alijs organis inconcomitata procedunt: quod huic meatus uis uenit, qui nulla succinctiori uia, aut in uentriculum, aut in aliam intestinorum partem inseri potuit, quam ea qua nunc implantatur, & interim tuto portae uenae caudice & inferiori membrana omenti deorsum modice protrepens suffulcitur. Quod si uentriculo inferendus fuisset, non adeo commodateque nunc omenti membranis sustineretur, & obliquos anfractus faciens etiam longius abduceretur. Eodem modo, si biliosam hanc superfluitatem oblongo meatu ad sedem usque, ut in intestina primum illic defluens, una cum faecibus excerneretur, Natura perduxisset, periculum erat ne tenuis meatus quauis occasione ocyus rumperetur. Quod autem materia haec nutritioni inepta, duodeno intestino aptissima, non itidem uentriculi fundo innoxie immitti potuerit, primum ex bilis natura, dein ex uentriculi & intestinorum muneribus, postremum pituita, quae in utrisque necessario in illorum obeundis functionibus asseruatur, examine, & curatione quam huic exuberanti pituitae adhibemus, discere licebit. Nam bilis flauae naturam tenuem fluxilemque, & dein incidentem detergentemque ac expurgantem dum abundat nimium curationem adhiberi, medicorum praecipuis concessum est. Deinde cibum quousque concoctus sit retinendum, ocyssime uero cremorem confectum per gracilia intestina deducendum, nemo ambigit. Uentriculo itaque pituita istius incidendae expurgandaeque gratia bilem deferens meatus utilis fuisset: uerum quia ueritriculo utendum maxime fuit, summo malo Natura nonnihil boni nequaquam praerulit: Nam si uentriculo bilis infunderetur: neque tantisper dum cibis probe confectus esset, retentrice sua facultate fungere tur: & bilem illam respuens, eiusque occasione nauseabundus, quod sibi offerretur, minus quam decet, ambiret amplectereturque. At quo minus in intestina bilis influeret, nihil omnino obstitit. Haec namque pituitam, quae in gracilibus illis ductibus ex intestinorum munere coaceruatur plurima, incidit, detergit, atque expurgat. deinde intestina irritas & mordēs, ad faeces excernendas inuitat, & stimulat, & ipsa quoque una cum excrementis nulla (quae lege Naturae omnia in homine dispensantur) noxam, sed uti liquet summum usum praestans, e corpore tandem propellitur.

Ex bilis uesiculae meatus in uentriculum non semper pertinere.

Uel uentriculum expurgare conduxerit.

Uide quid faciat ea quae in notum non gerat.

Bilis in intestina fluxus uelut.

propellitur. Merito igitur intestinis, non autem uentriculo, neque obiter cuius intestinorum sedi, sed ferentestestorum sit, quodque in eo bilis citius suum quem in ni autem terminus tantum a uentriculo remouetur, nis sursum conscendere contingat. Quamquam & ictericius uenter paulo diutius (ut ipse quoque nonnulli qui bilis uesicula carerent, quos Aristoteles enarrat, hos uita firmissimos esse affirmans, haecenus nondum arbitrer, ut ex iecore ad intestina meatus aliquis bilis prius non colligatur. Et haud mediocriter in obrem bilis recto ductu ex iecore in intestina non per Anatomicorum commentum, qui bilem in suam uesicula ne uindiceret: non expendentes quam innumeros biliosos, et plerisque alijs corporis partibus, ne ipsae quoque adhibere oportuisset.

DE LIENE. C.

LIEN potissimum quatuor tabellis decimae figurae cum omenti portione illi connata exprimitur, scilicet gibbonum, quarta eiusdem substantia ut cumque proponitur, uetus, in secunda figura ad characterem d, & in sexta a

LIENEM ad sinistram uentriculi steriorem locatum, iam antea re turbata arbitratur, sanis alioquin minis medium anterioraque non ptus, prominet, neque etiam tactu medici illi an mollis, aut durus suum habeat. Innititur itaque li ferre inter sinistram uentribarum corporum sedem, & mam ad ipsius sedem suae proportionem respondentem impressam. Quae enim septum contingit, ut id leuiter bus cernitur. Quae uentriculus lieni quodam modo ris globi hic extuberat, sic quoque lien humanus mod rit. Nam porcis canibus ac bubus, quum longior, se bo longiori interuallo in ijs obtendatur, magis quod do uentriculum complectitur. Homo quidem crassius quam illius generis animalia lienem exigit, non tam forma monitis arbitrareretur, quadratum. Longitudin rat, deinde superior pars inferiori paulo elatior uisitu protensa imagini proximè accedat, unde etiam lien I enim ipsius pars ad corporis anteriora magis protensa autem in obtusorem adhuc angulum adeo comprin exprimat angulum. Sinistram latius leuiter gibbum & leuibis impressionibus modice sumum. Porro lienis modum aequalis crassities, ab ipsius latitudine ac mu Lienis caui profundiori linea secundum eius longi dem ducitur, & inaequaliter extuberans, sinuataque, lien qua ipsius superficies non ita ut iecoris, aut renu, leuiss minentibus tuberibus, ad eam ferè formam qua elepha inaequaliter extumescere consueuit. Neque illi solum ing rum etiam colorem quoque illius affatim exprimit. Pari plerisque superioris Germaniae agris, & alibi quoque ele lienis humani coloris superficiemque exacte referentes, xillet. In homine namque hoc uiscus atro quodam & p autem splendidius plerumque ipso iecore rubet. Sues a